

lia liberata dai Goti. Londra, 1779, εἰς 12ον, Βιβλ. Β').

«E che poscia i di lui (Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου) figliuoli e gli' altri Imperatori che in Constantinopoli dominarono, ebbero similmente l'aquila bicipite d'oro in campo rosso.» (M. A. Ginnani, L'arte del blasone dichiarata per alfabeto. Venezia, 1756, εἰς 4ον, Σελ. 51).

«Non vero Imperii Orientalis, quae aquila aurea bicipiti, in campo rubeo constant.» (Du Cange, Glossarium mediae et infimae Latinitatis Parisiis, 1850, εἰς 4ον, Τόμ. Ζ', Σελ. 151).

«Upon the centre of the cross an escutcheon of pretence ensigned with the imperial crown of the Byzantine emperors and charged gules, an eagle with two heads, displayed, crowned, armed and membered Or, for the Roman or Byzantine Empire.» (Prince Rhodocanakis, Armorial insignia of illustrious Byzantine families, ἐν τῇ Δ' Σειρᾷ, Τόμ. Β', Σελ. 526, τοῦ ἑβδομαδιαίου φιλολογικοῦ συγγράμματος Notes and Queries London, 1869, εἰς 8ον).

Μὲ τὰς ἄνω μαρτυρίας παράβαλλε, φίλε ἀναγνώστα, καὶ τὰς ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ὡσαύτως περιωνύμων ἐραλδιστῶν, LE CELLIER, MENESTRIER, KOCK, DAMBREVILLE, VON GELTBKE, NISBET, TORELLI, SICILLE, AMMAN, SCHONIER, LAUTTE, MUNIZ, NOLIN, DE PRADES, FESCHIUS, CAMPANILE, PLATINA LIPSIIUS, κ. ἄλ., τινὰς τῶν Βυζαντινῶν καλουμένων συγγραφέων, ὡς λ. χ. τὸν Καντακουζηνόν, πρὸς δὲ τὸν Ἀρσένιον, τὸν Βλαστόν, τὸν Μενδόוניον, τὸν Γραδενίγον, τὸν Ἀλλάτιον, τὰ λεξικά, τὰς ἐγκυκλοπαιδείας τῶν MORERI, CHAUFERIE, ZEDLER, REES, καὶ ἄλλα πολλὰ συγγράμματα τῶν ὁποίων τὴν ἀπαρίθμησην παραλείπω ὡς περιττήν.

ΟΙ

ΑΣΤΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ

(Διήγημα)

Ὑπῆρξέ ποτε εἰς βασιλεὺς ποιητής. Μόνον, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατόν ὅλα νὰ τὰ ἔχη τις, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατόν ἡ αὐτὴ κεφαλὴ νὰ φέρῃ συγχρόνως στέμμα ἀδαμάντινον καὶ στέφανον δάφνης, ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ἦτο τόσῳ κακὸς ποιητής, ὥστε ὁσάκις συνέβαινον ταραχαὶ εἰς τὸ κράτος του — συνέβαινον δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν σπανίως, ἔπειτα ὁμῶς τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του, — ὅταν συνέβαινον, λέγομεν, ταραχαὶ εἰς τὸ κράτος του, μετὰ τὰς τρεῖς τυπικὰς προσκλήσεις πρὸς διάλυσιν, εἰς ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἀνέβαινεν ἐπὶ βήματος, ὅπερ ἐκόμιζον ἐπὶ τούτῳ ὀπισθέν του, καὶ κατὰ τὸν ἐρεθισμὸν τῶν ἀνταρτῶν, ἀνεγίνωσκε μίαν ᾠδὴν, δύο ᾠδὰς, ἐνίοτε δὲ καὶ τρεῖς ᾠδὰς, καὶ σπανίως συνέβαινε τὸ πλήθος, ὅσον ἐξημμένον καὶ ἂν ἦτο, νὰ μὴ διαλυθῇ ὡς διὰ μαγείας πρὶν ἢ ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος φθάσῃ νὰ τελειώσῃ τὴν τρίτην ᾠδὴν.

Περιηγούμεν εἰς τὸ κράτος τοῦ ποιητικοῦ τούτου μονάρχου, καὶ ἐπεσκεπτόμεν τὰ περίεργα μνημεῖα τοῦ τόπου, διότι πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἂν δὲν ἦτο καλλιτέχνης, ἦτον ὁμῶς φίλος θερμὸς τῶν καλλιτεχνῶν.

Λοιπὸν, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἀνακτόρων, τῶν μουσείων, τῶν πινακοθηκῶν, ἐναπελείποντο αἱ φυλακαί. — Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶχον μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς φυλακάς, διότι δὲν αἰσθάνομαι πολλὴν συμπάθειαν πρὸς τὰς μελέτας περὶ τῶν φυλακῶν· ἀλλ' εἶχον ὡς ὁδηγὸν ἓνα ἐκ τῶν ἀδυσωπήτων ἐκείνων, οὔτινες οὔτε ἓνα λίθον δὲν σοὶ ἀφένουσι· πρέπει νὰ ἴδῃς ὅλα! Ἠκολούθησα λοιπὸν τὸν ὁδηγόν μου εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἡ φυλακὴ τῆς πρωτεύουσας τοῦ ποιητοῦ βασιλέως, οὐδὲν ἐπαρουσίαζεν ἑκτα-

κτον καὶ διάφορον τῶν ἄλλων φυλακῶν τοῦ κόσμου, εἰμὴ μόνον ὅτι δὲν εἶχε φυλακισμένους.

Ἐν τούτοις ἀπέκτησε μίαν φοράν ἕνα, ὅστις εἶχε καταδικασθῇ εἰς τριῶν ἑβδομάδων φυλάκισιν, ἔμεινε δὲ μόνον τρεῖς ἡμέρας εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἦτον οὗτος βιενναῖος δημοσιογράφος.

Διαβαίνων διὰ τῆς πρωτευούσης τοῦ βασιλέως ποιητοῦ ἐποίησε σάτυραν κατὰ τῶν πενταμέτρων τῆς αὐτοῦ μεγαλειότητος· ὁ δὲ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἀνακαλύψας τὸν συγγραφέα τῆς σατύρας τὸν συνέλαβεν, καὶ ἐν τῷ κυριαρχικῷ του δικαιώματι, κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς φυλάκισιν τριῶν ἑβδομάδων.

Εὐτυχῶς τὰ συμβάντα ταῦτα ἔφθασαν μέχρι τῶν ὧτων τοῦ βασιλέως. Ἐζήτησε τὴν ἄμαξάν του, καὶ πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τοῦ ἄμαξηλάτου, διέταξε τὸν θεράποντα, ὅστις ἔκλειε τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης, νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν φυλακὴν.

Μετὰ πέντε λεπτὰ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν φυλακισμένον τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα τῆς *** 1).

Ὁ φυλακισμένος μόλις ἐπρόφθασε νὰ κρύψῃ εἰς τὸ συρτάριον τῆς τραπέζης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔγραφε, νέαν τινὰ σάτυραν, ἣν πρὸ μικροῦ εἶχε τελειώσει.

Μόνον ἡ σάτυρα αὕτη, ἀντὶ νὰ προσβάλλῃ βασιλέα τινὰ τῆς γῆς, προσέβαλλε τὸν βασιλέα τοῦ Ὀλύμπου.

Ὁ δημοσιογράφος ἐκεῖνος ἠλπίζεν ὅτι τοῦλάχιστον ὁ Ζεὺς δὲν θὰ ἦτον τόσο εὐερέθιστος, ὅσον ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ βασιλεὺς τῆς ***.

Ἐν τούτοις ἠπατήθη νομίσας τὸν βασιλέα τῆς *** εὐερέθιστον, καὶ περὶ τούτου ἐπείσθη καὶ ὁ ἴδιος, ἰδὼν αὐτὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν φυλακὴν του μὲ τὸν πῖλον εἰς χεῖρας, ὥς ἐμπρέπει εἰς συγγραφέα ἰστάμενον πρὸ τοῦ ἐπικριτοῦ του, εἰς κατηγορούμενον πρὸ τοῦ δικαστοῦ αὐτοῦ. Ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε τότε συγγνώμην παρὰ τοῦ φυλακισμένου του, τὸν παρεκάλεσε ν' ἀναβῇ εἰς τὴν

1) Τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τὸν Α'. (?) Σημ. Μεταφραστοῦ.

βασιλικὴν ἄμαξαν, καὶ τὸν παρέλαβεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ἵνα δειπνήσῃσιν ὁμοῦ.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ φιλοφρονήσεις ἐγένοντο αἰτία νὰ μὴ προφθάσῃ ὁ φυλακισμένος νὰ ἀνοίξῃ τὸ συρτάριον καὶ νὰ λάβῃ τὴν σάτυράν του.

Ἡ σάτυρα ἔμεινε λοιπὸν εἰς τὸ συρτάριον, ὅπου τὴν ἐπαύριον τῆς ἀπολύσεως τοῦ φυλακισμένου τὴν εὔρεν ὁ δεσμοφύλαξ.

Εἰδυποίησαν τὸν βασιλέα περὶ τοῦ νέου τούτου περιστατικοῦ.

Ὁ βιενναῖος κριτικὸς εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ Βιέννην.

— Πέμψατε δι' ἀσφαλούς μέσον τὴν σάτυραν πρὸς τὸν συγγραφέα της, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, πρὸ πάντων δὲ προσέξατε μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας μου.

Ἀλλὰ μέσον ἀσφαλὲς ἀποστολῆς δὲν εἶχον εὐρεῖ εἰσέτι.

— Μήπως θὰ ὑπάγητε εἰς Βιέννην; μὲ ἠρώτησεν ὁ δεσμοφύλαξ, ἀφ' οὗ μοι διηγήθῃ τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο.

— Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ εἶμαι ἐκεῖ, τῷ ἀπεκρίθην.

— Λαμβάνετε τὸν κόπον νὰ ἐγχειρίσητε τὴν σάτυραν ταύτην εἰς τὸν Κ. ***, ποιητὴν καὶ δημοσιογράφον;

— Εὐχαρίστως.

— Δότε μοι τότε μίαν ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἔδωσα διὰ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς μίαν ἀπόδειξιν παραλαβῆς εἰς τὸν δεσμοφύλακα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐν τάλλῃρον.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἀνεχώρησα, κατευθυνόμενος εἰς Βιέννην.

Τὴν ἐπαύριον ἐπεσκεπτόμην τὸν Κ. ***, ποιητὴν καὶ δημοσιογράφον.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἐπισκέψεώς μου ὑπῆρξεν ὅτι εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ χειρογράφου του, τῷ ἔδωσα ἐν ἑτέρῳ χειρόγραφον ἰδικόν μου.

Πρὸ ἑξ ἐτῶν τὸ ἄρθρον μου κατεχωρίσθη ἐν τῇ ἐφημερίδι του· τὸ ἰδικόν του δὲν τὸ ἐλησμόνησα, τὸ ἐθεώρουν ὁμῶς ὡς ἀπωλεσθὲν, ὅταν πρὸ τινων ἡμερῶν, ἀναδιφῶν τὰ παλαιά μου ἔγγραφα, εἶδα ξένον γράψιμον, καὶ ἀνεγνώρισα τὸ

αὐτόγραφον, ὅπερ μοι ἐνεχείρισεν ὁ δεσμοφύλαξ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς ***, καὶ μοι παρεχωρήθη ἐπὶ τίτλῳ ἐλευθέρας ἀνταλλαγῆς παρὰ τοῦ Κ. ***, ποιητοῦ καὶ δημοσιογράφου ἐν Βιέννῃ.

Ἐπιτρέψατέ μοι ὅπως ἀνακοινώσω αὐτὸ καὶ ὑμῖν.

Παλαιά, ἀληθὴς καὶ θαυμασία ἱστορία.

I

Ἐπῆρξεν ἐποχὴ, ἐποχὴ λίαν ἀφ' ἡμῶν ἀπομακρυσμένη, τὴν ὁποίαν δὲν ἐνθυμῆσαι βεβαίως, ἀγαπητέ μοι ἀναγνώστα, καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς ἐκαλεῖτο Ὀλυμπος, ὁ δὲ θεὸς ὁ κατοικῶν τὸν Ὀλυμπόν αὐτὸν ὠνομάζετο Ζεὺς, ἡ Jupiter.

Ὁ θεὸς οὗτος ἔσχεν ἡμέραν τιὰ τὴν παράδοξον ιδέαν νὰ καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους εὐτυχεῖς.

Θὰ ἴδῃς, ἀγαπητέ μοι ἀναγνώστα, πῶς ὁ θεὸς οὗτος ἐθεραπεύθη τῆς ιδέας ἐκείνης, καὶ πῶς οἱ ἄλλοι θεοὶ, οἱ διάδοχοί του, ἐθεραπεύθησαν ἐπίσης μετ' αὐτόν.

Ἀγνοεῖται κατὰ ποίαν περίστασιν ἡ παράδοξος αὕτη ιδέα τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν· εἶναι ὁμῶς γνωστὸν ὅτι, ὅτε διεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, συγκροτούμενον ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα καὶ τὸν Πλούτωνα, αἱ δύο αὗται θεότητες, τοσοῦτον ἀλλόκοτον ἐθεώρησαν τὴν ἀξίωσιν ταύτην, ὥστε ἀνέκραξαν.

— ὦ! τί παράδοξος ιδέα, μεγαλειότατε! ὦ! διάβολε! τί παράδοξος ιδέα!

Ἀλλ' ὅταν ὁ θεὸς ἔχῃ ιδέαν τινὰ εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἂν ἡ ιδέα αὕτη εἶναι ἡ ιδιότροπος ιδέα τοῦ καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους εὐτυχεῖς, πάντοτε τὴν ἐκτελεῖ, ἀδιάφορον ἂν καλὸν ἢ κακὸν εἶναι τὸ προκύπτον ἀποτέλεσμα.

Ἐμενον μόνον τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως.

Ὁ Ζεὺς ἐσκέφθη ἐπὶ μίαν στιγμὴν· εἴτα ἀνεγείρας αἰφνιδίως τὴν κεφαλὴν

— Εὐρον, εἶπε.

Καὶ προσεκάλεσε τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῆς Πλειάδος.

Τὰ ἄστρα ὑπήκουσαν καὶ ἔτρεξαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Διός.

Οἱ ἄνθρωποι ἐκπεπληγμένοι ἐθεώρουν τὸν οὐρανόν.

Οἱ ἀστρονόμοι, βλέποντες τὰ ἑπτὰ ταῦτα μετέωρα τρέχοντα καὶ χαράττοντα εἰς τὸ κυανοῦν στερέωμα φωτεινὴν γραμμὴν, ἀνήγγελλον ὅτι τὸ τέλος τοῦ κόσμου ἐπέστη.

Οὕτως οἱ σοφοὶ ἀπατῶνται ὡς πρὸς τὰς βουλήσεις τοῦ Θεοῦ!

Τὰ ἄστρα εἶπον:

— Ἀναξ ἔκλαμπε καὶ φοβερὲ, ἰδοὺ ἡμεῖς· τί θέλεις παρ' ἡμῶν;

— Νὰ ἐτοιμάσητε τὰ πράγματά σας, διὰ νὰ ταξειδεύσητε εἰς τὴν γῆν, ἀπεκρίθη ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας. Ἐκάστην ἡμέραν θὰ λαμβάνητε δύο τάλληρα δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα.

— Καὶ τί νὰ κάμωμεν εἰς τὴν γῆν; ἠρώτησαν αἱ Πλειάδες.

— Σκοπεύω νὰ καταστήσω τοὺς ἀνθρώπους εὐτυχεῖς, εἶπεν ὁ Ζεὺς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν θὰ ἐξετίμων τὴν εὐτυχίαν ἂν τοῖς τὴν ἔδιδον δωρεὰν ἀπαιτῶ νὰ τὴν πωλῇτε εἰς αὐτούς· θὰ εἴσθε τρόπον τινὰ ὑπάλληλοι τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματός μου.

— Γινόμεθα ὅ,τι μᾶς διατάξῃτε νὰ γίνωμεν, ἀναξ κραταιότατε, εἶπον αἱ Πλειάδες μετὰ φωνῆς τοσοῦτον μελωδικῆς, ὥστε οἱ ἄνθρωποι ἤγειραν τὰ βλέμματα πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐπειδὴ ἐσκέφθησαν ὅτι μόνον ἀπὸ τὸν οὐρανόν δύναται νὰ προέλθῃ μουσικὴ ἁρμονία τοσοῦτον γλυκεῖα. — Ἀλλὰ τί θὰ πωλῶμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους;

— Σταθῆτε εἰς τὴν γραμμὴν, καὶ παρελάσατε ἔμπροσθέν μου.

Τὰ ἄστρα παρετάχθησαν ἐν γραμμῇ, καὶ ἤρχισαν νὰ κινῶνται καθὼς διετάχθησαν.

Ὁ Ζεὺς εἶπεν εἰς τὴν πρώτην Πλειάδα.

— Σὺ, θὰ πωλῇς π ν ε ὕ μ α.

Εἶπεν εἰς τὴν δευτέραν.

— Σὺ, θὰ πωλῇς ἀ ρ ε τ ῆ ν.

Εἶπεν εἰς τὴν τρίτην.

— Σὺ, θὰ πωλῇς ὑ γ ε ί α ν.

Εἶπεν εἰς τὴν τετάρτην.

— Σὺ, θὰ πωλῇς μ α κ ρ ο β ι ό τ η τ α.

Εἶπεν εἰς τὴν πέμπτην.

— Σὺ, θὰ πωλῇς τ ι μ ή ν.

Εἶπεν εἰς τὴν ἕκτην.

— Σὺ, θὰ πωλῇς ἡ δ ο υ ή ν.

Εἶπεν εἰς τὴν ἑβδόμην.

— Σὺ, θὰ πωλῇς χ ρ ή μ α τ α

Κρίνων περὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῶν εὐχῶν, ἃς τῷ ἀπηύθυνον, ἐπίστευσεν ὅτι ἂν οἱ ἄνθρωποι ἀπέκτων πνεῦμα, ἀρετὴν, ὑγίειαν, μακροβιότητα, τιμὴν, ἡδονήν, χρήματα, οἱ ἄνθρωποι θὰ καθίσταντο εὐτυχεῖς.

Καὶ πᾶς τις ἀναμφιβόλως θὰ ἐπίστευε τοῦτο.

— Καὶ τώρα πηγαίνετε, εἶπεν εἰς τοὺς ἀστέρας· καὶ πωλήτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅσον δύνασθε πλειότερα ἐκ τῶν θείων ἐμπορευμάτων σας.

Ἄλλ' ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων δὲν κατεπείσθησαν παντάπασιν, ἤρχισαν μάλιστα νὰ γελῶσι σφοδρότερον ἐπαναλαμβάνοντες:

— ὦ! τί παράδοξος ιδέα, μεγαλειότατε! ὦ! διάβολε! τί παράδοξος ιδέα!

II

Οἱ ἐπτὰ ἀστέρες ἔθεσαν τὰ ἐμπορεύματά των εἰς ἐπτὰ διάφορα κιβώτια, ἅτινα τοῖς ἐπρομήθευσεν ὁ ἀποθηκάριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταβάντες ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρχισαν νὰ ἐμπορεύονται ἀπὸ τῆς πρώτης μεγάλης πόλεως, ἣν εὔρον εἰς τὴν ὁδὸν των.

— Ἀγοράσατε πνεῦμα! ἀγοράσατε πνεῦμα! ἐκράζεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 Πλειάς. Ἀγοράσατε, εἶναι νωπὸν, ζεστόν. Ἀγοράσατε πνεῦμα! ποῖος θέλει πνεῦμα, πνεῦμα, πνεῦμα;

Ὁμηρικὸς γέλως ὑπεδέχθη τὴν πρότασιν.

— Διάβολε! μήπως αὕτη ἡ γελοία μᾶς ἐνόμισε βλαῆκας; εἶπον οἱ ἐφημεριδογράφοι, οἱ μυθιστοριογράφοι, οἱ δραματικοὶ ποιηταί, οἱ διευθυνταὶ τῶν θεά-

τρων, καὶ οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες.

— Ὡραῖον ἀνάστημα, νόστιμη μὰ τὴν πίστιν μας νέα! εἶπον οἱ κομψευόμενοι λέοντες παρατηροῦντες τὴν ἔμπορον τοῦ πνεύματος μὲ τὰ μονοῦαλα καὶ διῦαλα δίοπτρά των, καὶ πλήττοντες τὰ ὑποδήματά των διὰ τοῦ μαστιγίου, ὅπερ ἐκράτουν εἰς τὰς εἰς χειρίδας χρώματος νωποῦ βουτύρου περιτετυλιγμένας χεῖράς των. Μόνον φαίνεται ὀλίγον σχολαστική. Κρίμα!

— Τί ἔρχεται νὰ κάμῃ ἐδῶ αὕτη ἡ αὐθάδης; εἶπον αἱ γυναῖκες. Θὰ ἔκαμνε πολὺ καλλίτερα ἂν μᾶς ἔφερε μεταξωτὰ τοῦ Λυὸν, βαλανσιανὰ τρίχαπτα, ζωστήρας τοῦ Ἀλγερίου, κοράλια τῆς Νεαπόλεως, μαργαρίτας τῆς Κεϋλάνης, ρουβίνια τῆς Βισαποῦρ, καὶ ἀδάμαντας τῆς Γολκόνδης! ἀλλὰ πνεῦμα! τὸ πνεῦμα τὸ ἀποκτᾷ κανεῖς εὐκολώτατα! Εἶναι τόσον πολὺ, ὥστε καὶ εἰς τοὺς δρόμους εὐρίσκεται... θὰ ἀναγκασθῇ καθὼς βλέπομεν ἡ πωλήτρια νὰ φάγῃ τὰ κεφάλαιά της, καὶ πάλιν θ' ἀποθάνῃ τῆς πείνης.

Καὶ ἡ ταλαίπωρος Πλειὰς διήρχετο τὰς ὁδοὺς, χωρὶς νὰ πωλήσῃ τίποτε, ὅτε ἐπὶ τέλους, εὐρύθσα θύραν τινὰ ἀνοικτὴν, εἰσῆλθε, μὴ γνωρίζουσα καὶ αὕτη ποῦ εἰσῆρχετο.

Εἰσῆρχετο εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Ἐτελεῖτο ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἐνὸς νεοφύτου.

Οὗτος πρὸ ὀλίγου εἶχε τελειώσῃ τὸν λόγον του.

Ὁ γραμματεὺς ἠτοιμάζετο νὰ τῷ ἀπαντήσῃ.

— Ἀγοράσατε πνεῦμα! ἀγοράσατε πνεῦμα! ἐκραύγασεν ἡ Πλειάς.

Οἱ ἀκροαταὶ ἤρχισαν νὰ γελῶσιν· ὁ γραμματεὺς ἔλαβεν ἀντιστρόφως μίαν πρὲξ αὐτῶν ταμβάκου, καὶ ἐξηκολούθησε νὰ πτερνίζητε ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ὁ πρόεδρος ἐκάλεσε τοὺς κλητῆρας καὶ τοῖς εἶπεν.

— Διώξατε αὐτὴν τὴν ἀνόητον, καὶ εἰδοποιήσατε τοὺς θυρωροὺς, διὰ νὰ μὴ ξαναπεράσῃ ἀπὸ τὴν θύραν τῆς Ἀκαδημίας.

Οἱ κλητῆρες ἐδίωξαν τὴν Πλειάδα, οἱ δὲ θυρωροὶ ἔλαβον τὰ μέτρα τῶν διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ Πλειὰς ἐφυγε κατρησχυμένη· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο τίμιον ἄστρον ἠθέλησε νὰ ἐκπληρώσῃ τιμίως τὴν ἀποστολὴν, ἣτις τῇ ἐνεπιστεύθη.

Ἐκολούθησε λοιπὸν τὴν ὁδὸν της, διέβη μίαν γέφυραν τὴν ὁποίαν εὔρε προῦς αὐτῆς, ἀφ' οὗ ἔκαμε ἑκατοστύα περὶ βημάτων ἐπὶ τῆς προκυμᾶσας, καὶ ἰδοῦσα μίαν πλατείαν, εἰς τῆς ὁποίας τὸ μέσον ἠγείρετο ἐν ἁγαλμα, εἰς δὲ τὸ ἄκρον ἐφαίνετο μέγα οἰκοδόμημα εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆρχοντο διὰ τινος κλίμακος, συγκειμένης ἐξ εἰκοσάδος βαθμίδων, ἃς ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον πληθὺς ἀνθρώπων φαινομένων πολὺ ἐνησχολημένων, ἡκιστα δὲ πνευματωδῶν, ἐσκέφθη ὅτι ἐκεῖ θὰ κάμῃ κατανάλωσιν τοῦ ἐμπορεύματός της, ἀγνοοῦσα ὅτι ὅσον περισσότερον οἱ ἄνθρωποι εἶναι μωροὶ, τόσον ὀλιγώτερον σκέπτονται ν' ἀγοράσωσι πνεῦμα.

Ἡ Πλειὰς διέσχισε τὸ πλῆθος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ἐν ᾗ εὔρισκοντο τρεῖς ἄνθρωποι, μελαίνας ἐσθήτας ἡμφιεσμένοι, τὴν δὲ κεφαλὴν κεκαλυμένην ἔχοντες διὰ μαύρων τετραγώνων σκούφων, καὶ καθήμενοι πρό τινος γραφείου· ἐκατέρωθεν δὲ τῶν τριῶν τούτων ἀνθρώπων ἐκάθητο πλῆθος ἄλλων ὁμοίως ἐνδεδυμένων μὲ τὸν μαῦρον τετράγωνον σκούφον καὶ τὴν μέλαιναν ἐσθῆτα.

Τότε ἀνεγνώρισεν ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ὅτι οἱ μαῦροι ἄνθρωποι ἦσαν δικασταί, δικηγόροι καὶ ὑποδικηγόροι.

Ἀντικείμενον τῆς δίκης ἦτο σπουδαιοτάτη ὑπόθεσις, δι' ἣν αἴθουσα ἦτο πλήρης.

Ὁ συνήγορος τοῦ ἐνάγοντος, ἄνθρωπος κοντός, ἄσχημος, ἀκάθαρτος, μεφυσιογνωμίαν ἄχαριν καὶ ῥίνα πεπιεσμένην εἶχε τελειώσει τὴν ἀγόρευσίν του καὶ τὰ συμπεράσματά του, ὥστε εἶδος σιγῆς ἐπεκράτει καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆλθεν ἡ Πλειὰς.

Ἐνόμισε τὴν στιγμὴν κατάλληλον καὶ ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ.

— Πνεῦμα, κύριοι! Ποῖος θέλει ν' ἀγοράσῃ πνεῦμα!

Συνέβη ὅμως ὥστε καὶ ὁ δικηγόρος τοῦ ἐνάγοντος ὁ τελειώσας τὴν ἀγόρευσίν του καὶ ὁ τοῦ ἐναγομένου ὁ μέλων ν' ἀρχίσῃ τὴν ἰδικήν του, νὰ νομίσωσι τὴν φωνὴν τῆς Πλειάδος ὡς προσβολὴν, πρὸς αὐτοὺς ἀπευθυνομένην· καὶ κατὰ πρῶτον ἤδη εὔρεθέντες ἀμφότεροι σύμφωνοι, ἀνέπτυξαν τὰς αὐτὰς κατηγορίας κατὰ τοῦ ἀνεπιτηδείου ἄστρον.

Αἱ κατηγορίαι αὗται ἔτεινον εἰς τὸ νὰ καταδικάσωσι τὴν ἔμπορον τοῦ πνεύματος πάπαντα εἰς φυλάκισιν ὡς ἐξυβρίσασαν τὴν δικαιοσύνην.

Εὐτυχῶς ὁ εἰσαγγελεὺς ἦτο νέος πνευματώδης καὶ ἠρκέσθη νὰ διατάξῃ δύο χωροφύλακας νὰ ἐκδιώξωσι τὴν Πλειάδα τοῦ δικαστηρίου.

Οἱ δύο χωροφύλακες ἔλαβον τὴν Πλειάδα ἕκαστος ἐκ μιᾶς ἀκτίνος, καὶ τὴν ἔφερον μέχρι τῆς ὁδοῦ, ὅπου τῇ εἶπον.

— Τώρα, καλὸ μου παιδί, τὴν ἐγλύτωσης, καὶ δὲν ἔπαθες ἄλλο τίποτε παρὰ μόνον ἐφοβήθης· Ἄλλ' ἂν σὲ ξαναπιάσωμε κάμμιὰ ἄλλη φορά!

Ἡ ταλαίπωρος Πλειὰς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της ὅλως κατεταραγμένη· ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ ἐξέλθῃ τῆς πόλεως πρὶν ἢ πωλήσῃ ἔστω καὶ ἐλάχιστον μέρος ἐκ τοῦ ἐμπορεύματός της, ἐβάδισεν, ἐβάδισεν, ἐβάδισε, μέχρις οὗ ἔφθασεν εἰς μεγάλην πλατείαν, εἰς τῆς ὁποίας τὸ μέσον παρετήρησε τετράγωνόν τι οἰκοδόμημα.

— Ἄ! καλὰ, εἶπεν, ἰδοὺ εἰς ναὸς, ὡς τοὺς τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι εἶχον τόσαν πολὺ πνεῦμα, ὥστε ἐγνώριζον πόσον ἦτο καλὸν ν' ἀγοράζωσιν ἐξ αὐτοῦ ὅπου καὶ ἂν εὔρισκον, καὶ ὅσον καὶ ἂν ἐπωλεῖτο.

Τότε ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ.

— Ἀγοράσατε πνεῦμα, Ἀθηναῖοι! ἀγοράσατε πνεῦμα!

Δύο ἄνθρωποι διέβαινον· ὁ μὲν τούτων ἐκράτει ὑπὸ μάλης χαρτοφυλάκιον,

πλήρες μετοχῶν καὶ τοκομεριδίων παν-
τός εἶδος, ὃ δὲ σημειωματάριον, ἐφ' οὗ
ἔγραφεν ἀριθμούς, ἐν ᾧ περιεπάτει.

— Μοὶ φαίνεται ὅτι μᾶς ἀπεκάλε-
σεν Ἀθηναίους, εἶπεν ὁ φέρων τὸ χαρ-
τοφυλάκιον.

— Καὶ ἐγὼ νομίζω ἤκουσα ταιούτων
τι, ἀπεκρίθη ὁ φέρων τὸ σημειωματάριον.

— Τί ἄρα γε νὰ ἐννοεῖ μὲ τὸ Ἀθη-
ναίους; ἠρώτησεν ὁ φέρων τὸ χαρτο-
φυλάκιον.

— Θὰ εἶναι ἴσως κάμμία νέα ἐται-
ρία, ἀπεκρίθη ὁ φέρων τὸ σημειωματά-
ριον.

— Ἀγοράσατε πνεῦμα! ἀγοράσατε
πνεῦμα! ἐκραύγαζεν ἡ Πλειὰς, ἀκο-
λουθοῦσα τοὺς δύο κερδοσκόπους.

— Μπράβο! εἶπεν ὁ φέρων τὸ χαρτο-
φυλάκιον· ἀκόμη ἄλλη μία ἐταιρία, ἡ
ὁποία δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ κάμῃ πτώχευσιν.

Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν ἐλληνικὸν ναὸν,
ὅστις ἦτο τὸ χρηματιστήριον.

Ἐν αὐτῷ ἐπώλουν, ἡγόραζον, ἐπα-
λιγκαπήλευον (on agiotail), ἐπλήρωνον
τὰς διαφορὰς, προσέτεινον ἀμοιβάς· ἄλλοι
προσέφερον ἰσπανικὰ τοκομερίδια, ἄλλοι
μετοχὰς τοῦ ἐθνικοῦ δανείου, ἄλλοι με-
τοχὰς τοῦ ἀεριοφωτός, ἄλλοι τῶν ὑδρα-
γωγείων· καὶ πάντες κατηνάλισκον τὰ
ἐμπορεύματά των.

Ἡ Πλειὰς περιεπάτει ἐν μέσῳ τοῦ
τοσούτου θορύβου, κραυγάζουσα μὲ ὅλην
τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων της.

— Πνεῦμα! πνεῦμα! ποῖος θέλει
ν' ἀγοράσῃ πνεῦμα;

Ὁ γραφεὺς ἐνὸς κολλυβιστοῦ τὴν
ἐπλησίασε.

— Τί διάβολον πωλεῖς αὐτοῦ; τὴν
ἔρωτᾷ.

— Πνεῦμα.

— Πνεῦμα; Ἄ!

— Γνωρίζετε τί πράγμα εἶναι;

— Ἦκουσα νὰ γίνεται λόγος περὶ
αὐτοῦ.

— Πρέπει λοιπὸν ν' ἀγοράσῃτε, ὅσον
ὀλίγον καὶ ἂν εἶναι διὰ ν' ἀποκτήσῃτε
τοῦλάχιστον γνωριμίαν μετ' αὐτοῦ.

— Εἶναι γραμμένον εἰς τὴν διατί-
μησιν;

— Ὅχι.

— Τότε λοιπὸν, τί διάβολον ἤλθες
νὰ κάμῃς ἐδῶ;

Καὶ στρέψας τὰ νῶτα πρὸς τὸ ἄστρον:

— Εἶναι αὐτεπάγγελτος μεσίτης,
εἶπε πρὸς τὸν ὑπογραμματέα τοῦ κολ-
λυβιστοῦ.

Ἀμφότεροι δὲ ὑπῆγον καὶ εὗρον τὸν
γραμματέα τοῦ κολλυβιστοῦ, ὅστις
ἔδειξε τὴν Πλειάδα εἰς ἓνα ἀστυνομι-
κὸν ὑπάλληλον, ὅστις τὴν ἐζήτησε τὴν
ἄδειαν ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός
της, καὶ ἰδὼν ὅτι δὲν εἶχε τοιαύτην ἐκά-
λεσε δύο ἀστυνομικοὺς κλητῆρας, οἵτι-
νες, ὠδήγησαν τὴν δυστυχῆ Πλειάδα
εἰς τὸν ὑπαστυνόμον τοῦ τμήματος.

Ὁ ὑπαστυνόμος ἠδύνατο ἂν ἤθελε
νὰ τὴν στείλῃ εἰς τὴν φυλακὴν· ἀλλὰ
λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἄγνοιαν, ἣν ἐφαί-
νετο ἔχουσα περὶ τοῦ μέρους ἐν ᾧ συνε-
λήφθη, ἄγνοιαν ἔτι μᾶλλον βεβαιουμέ-
νην ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ ἐμπορεύματος, ὃ
ἤθελε νὰ πωλήσῃ, ἠρκέσθη νὰ τὴν δια-
τάξῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐντὸς εἰκοσιτεσ-
σάρων ὥρων τὴν πόλιν.

Ἡ Πλειὰς, τοσοῦτον εἶχε κουρασθῇ
ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν, ἃς προεξένησαν
αὐτῇ οἱ κάτοικοι τῆς πρώτης πόλεως,
εἰς ἣν εἰσῆλθεν ὥστε ἐχάρισεν εἰς τὸν
ὑπαστυνόμον τὰς εἰκοσιτρεῖς καὶ ἡμί-
σειαν ὥρας, καὶ ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ
τῆς πλησιεστέρας πύλης.

Ἀλλ' εἰς τὴν πύλην ταύτην τὴν ἐστα-
μάτησεν ὁ εἰσπράκτωρ τῶν διοδίων.

— Τί ἔχεις εἰς αὐτὸ τὸ κιβώτιον;
τὴν ἠρώτησε.

— Πνεῦμα.

— Πνεῦμα; τί πνεῦμα—οἰνόπνευμα;

— Ὅχι· πνεῖμα.

— Λαθρεμπόριον, λαθρεμπόριον, εἶ-
πεν ὁ εἰσπράκτωρ, ὅστις ἐθεώρει ὡς
λαθρεμπόριον πᾶν ἐμπόρευμα ἄγνωστον
αὐτῷ.

Καὶ συνέλαβε τὴν τάλαιναν Πλειάδα,
ἥτις κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον τριῶν
φράγκων καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν· ἀ-
κολούθως δύο τελωνοφύλακες ἤνοιξαν τὸ
κιβώτιον, ἔθραυσαν τὰς φιάλας, ἔχυσαν
τὸ περιεχόμενον εἰς τὸ ρυάκιον, ὅπως

κάμνουσι διὰ τὸν δολωμένον οἶνον, ἐν ᾧ
δύο ἕτεροι λαβόντες αὐτήν ἐκ τῶν δύο
βραχιόνων τὴν ὠδήγησαν ἐκτὸς τῆς πό-
λεως παραγγέλλοντες αὐτῇ νὰ μὴ ξα-
ναπατήσῃ εἰς τὴν πόλιν, διότι ἄλλως
θὰ φυλακισθῇ ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὸ πνεῦμα
ἔτρεχεν εἰς τὰ ῥυάκια.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ μο-
σχομάγκαι, οἵτινες πίνουσιν ὕδωρ ἐκ
τῶν ῥυακίων, ἔχουσι τόσον πνεῦμα.

(Ἐπειτα τὸ τέλος.)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΟΥ¹⁾

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ δράματος Κρήτες καὶ
Ἑνετοὶ τοῦ Κ. Τιμ. Ἀμπελά.)

I

Μὲ τὴν λύραν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Τυρταίου δὲν προ-
καὶ τὴν πολιὰν μὲ δάφνας κεφαλὴν δὲν θὰ κοσμήσω.
Εἰς ἀμύγδαλον εὐθύμων πάθη τραφερά θὰ φάλω
καὶ ἐν πάντας μὲ τὸ ἄσμα τὸ βραχὺ δὲν συγκινήσω,
εἰς τὰ στήθη τῶν Κρητῶν
καὶ ὅ' ἀνακαλέσω φάλλω ὄνομα ἀγαπητόν.

Κόρσι τοῦ Κρουστογεράκου, τίλλετε τὰς μαύρας τριγὰς
συναδεύουσιν τὸ ἄσμα τῶν τρομόντων μου χειλέων.
Τῶν ἐρώτων τοῦ Καλλέργου τὰς εἰκράς θὰ φάλω
καὶ δακρύων θὰ σᾶς εἴπω πῶς ὁ μεγάλωφρων Λέων
τὴν καρδίαν του βεράν
ἔδωκεν ἐκ τῶν ἐρώτων τὴν ἐλευθερίαν πυράν.

Ἄφ' οὗ ἔσταψε μὲ δάφνας τὸ ὦραϊον μέτωπόν του,
λέων ἀληθὴς τὴν ῥώμην καὶ κακὸς τῶν Φράγκων
καὶ ἔδαινε τροπαιοφόρος εἰς τὸ τέμα τῶν σκοπῶν του,
ἐνδοξος δὲν εἶχε πέσει εἰς τὴν δίνην τῶν πολέμων,
ἀλλὰ θῦμα Βενετῶν
θῦμα δόλου εἶχε γίνοι ὁ ἡγέτης τῶν Κρητῶν.

Δὲς συνήγειρε τοὺς Κρήτας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
καὶ ἡ ὑπερφρων Βενετία ἔτρεμεν εἰς τ' ὄνομά του·
ἀλλὰ δὲς κατέστη θῦμα καταπτύστου προδοσίας
καὶ ἐν ᾧ ἔλυσε χεῖρ ξένης ἐρωμένης τὰ δεσμά του,
εἰς δημίους ἀπηνεῖς
τὸν παρέδωκε καὶ πάλιν Βενετόφρων συγγενής.

(1) Τὸ ἄσμα τοῦτο, ἀνήκον εἰς τὸ κατὰ τὸν ἑρε-
ταικὸν ἀγῶνα ἐπικινεθὲν δράμα Κρητῶν καὶ Βε-
νετῶν, τὸ καὶ πέφει ὑπὲρ τὸν τίτλον Πέτρος
Καντανόλης ἐπικινεθὲν, ἀπαγγέλλεται κατὰ
τὴν ἀ' πρᾶξιν ὑπὸ γέροντος ραψώδου, κατὰ τὰ Κρη-
τικὰ ἔθιμα, τελευμένης ἑορτῆς ἐν τῇ οἴκῳ τοῦ Κρη-
τὸς Καντανόλη. (Σ. «Παρθενῶνος».)

Τὸν ἐδέχθησαν οἱ Φράγκοι, ἀλλ' οὐχὶ δεσμώτην πλέον.
Νεῖα σχάδια τιταίνων, νέαν ἔγερσιν ἐλπίζων
τῶν Λατίνων τὴν φιλίαν δὲν ἀπέκρουσαν ὁ Λέων
καὶ ὁ Δούξ τὴν ἐνωσίν του δῆθεν ὡς πανηγυρίζων

—δόλους ὅμως ἐνεργῶν—

μέγα δαίπνον προγγέλλει εἰς τιμὴν τῶν Καλλεργῶν.

Ἀνακηρυχθεὶς συμπότης Φράγκων μισητῶν ὁ Λέων
ἐλυπήθη μὲν, ἀλλ' εἶχεν, εἶχε καὶ χαρὰν κρυφίαν.
Φλόγαι ἔρωτος ὑπῆρχον εἰς τὸ στήθος του τὸ νέον
διὰ τοῦ Δούξ τὴν κόρην, τὴν ὠρίαν Φλωρεντίαν,
ἣτις ἔσωσεν αὐτόν
ἀπὸ θυοχας δημίων, μισελλήνων Βενετῶν.

Ἦτο φράγκισσα, ἀλλ' εἶχεν ἐλληνίδος θερμὰ στήθη.
Ἀνεύητο ὁ Λέων εἰς τὸ βλέμμα της τὸ καίον!
ὡς αὐτὴν ποτὲ παρήενος εἰς τὴν γῆν δὲν ἠγαπήθη,
ἀλλὰ εἶχε καὶ καρδίαν ποιητοῦ θερμοῦ ὁ Λέων,
καὶ τὸν ἔρωτα αὐτῶν
ἔβλεπον μὲ φθόνου ὄμμα αἱ ἑρδαὶ τῶν Βενετῶν.

II

Τοῦ μεγάλου συμποσίου ἡ φαιδρά στιγμή σημαίνει
καὶ εἶνα διατυμῶν ὁ Λέων τῶν τυράννων μας Λατίνων.
Συναγγέλλεται μ' ἐκείνους, ἐνδομύχως ἑμῶς στένει
εἰς τῶν Φράγκων τὰς προδόσεις τὰς σαρκαστικὰς προ-
πίνων

καὶ ἑαυτὸν παρακλυθῶν
στρέφει τ' ὄμμα πρὸς τὴν κόρην, πλήρης εὐγενῶν πα-
[θῶν.

Ἀλλ' ἐξαίφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς κρα-
[πᾶλης
μεταβάλλονται οἱ Φράγκοι εἰς δημίων συμμορίαν
καὶ ἀνάρπαστος ὁ Λέων ἐπὶ βδελυρᾶς ἀγκάλης
εἰς σπαρακτικὸν θανάτου ρίπτεται τὰς ἀγωνίας,
καὶ ἐν μέσῳ χλευασμῶν
τὸν ἐμπτύουν, δόντες οὕτω τελευταῖον ἀσπασμόν!...

III

Κρήτες, κλαύσατε μαζί μου, κλαύσατε καὶ σῆς τῶν
[Λάκκων
σημνοπρίσωποι παρθένοι! Τῆς πατρίδος σας τὸ θρόμμα
ἡ ἐλπίς τῆς Κρήτης τότε εἰς στενὴν ἐτίθη σάκκον
καὶ εἰς τὰ κόμματα ἐρείσθη! Δὲν τοῦ ἔπει τὸ αἷμα
τῆς πατρίδος μας ἡ γῆ
οὐδὲ μάχης πολυνέκρου τὸν ἐσπάραξε πληγῇ.

Δὲν ἐπέζησαν ἡ κόρη τῶν ὀνείρων του! Καὶ ἐκείνη
ἀνυθεῖσθαι τοὺς δημίους εἰς τὸν θάνατον ἐδόθη.
Εἰς τὸν Λέοντα ὁ σάκκος ἔγεινε θανάτου κλίνη
καὶ ἐτάφησαν μαζί του τόσα ὄνειρα καὶ πόθοι!

—Πλὴν τί λέγω;... ἔτ' ἔτ'

καὶ αἰωνίως εἰς τὴν μνήμην τῶν Ελλήνων θ' ἀναστῇ.

—Κρήτες, κλαύσατε μαζί μου! Δὲν θὰ ἴδῃ ἡ πα-
[τρίς μας

ἄλλον Λέοντα Καλλέργην! Ἀλλ' ἐκ τοῦ παθήματός του
μέγα δίδαγμα μᾶς μένει—«Ἀπιστος ἡ τυραννὶς μας»
(στρεφόμενος πρὸς τὸν ὠχρῶντα Πέτρον Καντανόλην).
—Ὡς οὐ τοῦ Καντανόλη! εἶσαι ὁ διάδοχός του...

Σὺ τὸν Λέοντα τιμῶν
δαίχθητι τῆς Κρήτης μέλλων μεγάλωφρων ἡγεμῶν!

ΤΙΜ. ΑΜΠΕΛΑΣ.